

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Třebíč, Týnská 8

Týnská 8/821, 674 01 Třebíč

Identifikátor školy: 600 122 123

Termín konání inspekce: 8. – 15. leden 2002

Čj.	114 008/02-05127
Signatura	ok4cv106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Třebíč, Týnská 8 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou od 1. ledna 1995. V tomto školním roce ji navštěvuje celkem 711 žáků rozdělených do 31 tříd. Na prvním stupni je 349 žáků v 16 třídách, na druhém stupni 362 žáků v 15 třídách. Ve škole pracuje 48 pedagogických a 24 nepedagogických pracovníků. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, ve znění pozdějších úprav. Ve třídě IX. C se vyučuje podle Učebního plánu základní školy s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků pod čj. 16 333/96-22 21.

Součástí školy je školní družina, klub a školní jídelna.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Hodnocení vychází z hospitací provedených u všech vyučujících na druhém stupni a u části učitelů na prvním stupni školy. Výuku předmětu realizují v plném rozsahu pedagogičtí pracovníci s odbornou a pedagogickou způsobilostí, kteří postupují podle ročních tematických a časových plánů zpracovaných v souladu s platným vzdělávacím programem a zajišťujících kontinuitu učiva probíraného v jednotlivých ročnících. Metodické sdružení a předmětová komise rámcově stanovily hlavní výchovné a vzdělávací cíle, funkční vymezení základního učiva deklarované v ročním plánu práce nebylo prokazatelným způsobem doloženo. Důsledkem bylo zařazení učiva ne zcela přiměřeného schopnostem většiny žáků v menší části hodin. Pro žáky se speciálními potřebami zpracovali vyučující individuální plány. Přípravu na sledované vyučovací hodiny prováděli pečlivě.

Výuku českého jazyka doplňují tematické exkurze a návštěvy divadelních představení, žáci se úspěšně účastní olympiád v českém jazyce a dalších jazykových i literárních soutěží.

Sledované vyučovací hodiny probíhaly v kmenových učebnách vybavených starším nábytkem. Estetičnost prostředí zvyšuje bohatá výzdoba tříd výtvarnými pracemi žáků. Školní knihovna obsahuje dostatečné množství odborné literatury a jazykových příruček, beletrie je zastoupena v nízkém počtu převážně starších titulů, téměř úplně chybí moderní pedagogická literatura.

V hospitovaných hodinách pracovali učitelé a žáci především s učebnicemi, v malé míře byly využívány další zdroje informací, např. krásná literatura, ojediněle časopisy. Práci s jazykovými příručkami učitelé ve sledovaných hodinách nezařadili. Náročnost zvyšovalo pouze v menší části hodin využití literárních medailonů a dalších obrazových materiálů. Výjimečně pracovali žáci s jinými pomůckami (kartičky s úkoly nebo písmeny). Ve dvou hodinách zařadili učitelé poslech magnetofonové nahrávky, jiné využití didaktické techniky nebylo zaznamenáno.

Sledované hodiny měly většinou tradiční strukturu s převahou frontálních činností, jednotným působením na všechny žáky a nízkým podílem diferenciací. Žáci se speciálními potřebami většinou prováděli tytéž činnosti jako ostatní pod zvýšeným dohledem a kontrolou učitele. Vytváření individuálních možností práce pro žáky talentované bylo ojedinělé. Všechny hodiny se vyznačovaly vysokou odbornou úrovní. Transmisivní metody se střídaly s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v části hodin byly využity soutěžní prvky. Učitelé řídili výuku srozumitelnými pokyny a usilovali o vedení žáků k aktivnímu myšlení, ke schopnosti aplikovat získané poznatky a zařadit nové učivo do systému vědomostí. V hodinách s naprostou převahou frontálních činností však neměli dostatečnou zpětnou vazbu o rozvíjení těchto schopností u všech žáků. Při výuce byla pouze ojediněle zařazována samostatná práce

s textem. Pedagogičtí pracovníci jen zřídka využívali skupinové aktivity a kooperativní techniky učení. Relaxační prvky (zpěv, cvičení, pohyb po třídě) aktivizovaly žáky v menším počtu hodin, častěji na prvním stupni. Tvůrčí činnost dlouhodobějšího charakteru (zpracování projektu) provádějí žáci devátého ročníku.

Při výuce učitelé uplatňovali vstupní motivační metody, průběžná aktualizace učiva, využití mezipředmětových vztahů a praktických zkušeností žáků bylo omezené. Ověřování pochopení látky mělo často frontální charakter. Hodnocení výkonů žáků prováděli vyučující objektivně, způsobem slovním i numerickým, s patrným pozitivním zaměřením. Sledované hodiny zpravidla postrádaly rozvoj schopností sebehodnocení a sebekontroly.

Výuka ve většině navštívených hodin se vyznačovala pozitivními interakčními vztahy založenými na vzájemné důvěře, příkladnou kázní žáků, jejich aktivitou a zájmem. Důsledná podpora rozvoje komunikativních dovedností byla patrná jen v části hodin. Nácvik souvislých mluvených projevů a prvků diskuze, argumentace a polemiky chyběl zejména ve třídách druhého stupně školy.

Česká školní inspekce hodnotí průběh výuky českého jazyka jako průměrný.

Anglický jazyk

Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám schváleného vzdělávacího programu a koresponduje s časovými a tematickými plány. Rovněž časová dotace předmětu se shoduje s učebním plánem. Používané učebnice podporují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Talentovaní žáci se každoročně připravují na školní kolo konverzační soutěže, z nichž ti nejúspěšnější reprezentují školu v regionu. Při plánování a přípravě vyučovacích hodin učitelé zohledňují aktuální složení tříd.

Většina hospitovaných hodin byla odučena pedagogy s odbornou i pedagogickou způsobilostí, část vyučujícími bez odpovídajícího vzdělání. V některých hodinách absence požadovaného vzdělání částečně ovlivnila kvalitu výuky. Vyučování anglického jazyka probíhalo v kmenových učebnách, v jednom případě ve společenských prostorách školy. Výukové prostory jsou vybaveny starším standardním nábytkem odpovídajícím psychohygienickým požadavkům. Podnětnost a estetická úroveň jednotlivých učeben se značně lišila. Velmi dobrou upraveností se vyznačovaly učebny na prvním stupni, ostatní prostory měly průměrnou estetickou úroveň. Učební pomůcky jsou pořizovány dle finančních možností a stávající jsou většinou účelně využívány. Škola má dostatek studijního materiálu včetně slovníků, cizojazyčné literatury, audionahrávek, gramatických přehledů a obrazových pomůcek, v menší míře je vybavena videokazetami. Ve sledovaných hodinách byla používána didaktická technika v podobě radiomagnetofonů s nahrávkami rodilých mluvčích.

Ve většině sledovaných hodin převažovaly frontální činnosti s nízkým podílem diferenciací. Zohledňování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vytváření individuálních možností pro talentované žáky bylo prováděno v omezené míře. Ve většině hodin se střídaly transmisivní metody s řízeným rozhovorem a samostatnými nebo párovými aktivitami. V menší části hodin docházelo ke střídání činností, což působilo jako přirozená relaxace. V těchto hodinách vyučující dále zařazovali hry, soutěže a ve dvou případech žáci měli možnost pracovat v týmech. Většinou učitelé sledovali návaznost na probrané učivo a snažili se vytvářet kompletnější vědomosti a dovednosti žáků, rozvíjeli techniky podporující zapamatování učiva. Organizační pokyny prezentovali jasně, srozumitelně, přiměřeně k věku a možnostem žáků v menší míře cizojazyčně. Ne vždy kladli dostatečný důraz na rozvoj komunikativních dovedností. Ojediněle docházelo k chybné interpretaci učiva a časovému deficitu v závěru hodin.

Při výchovně vzdělávacím procesu vyučující v menší míře uplatňovali motivační metody. Občas využili mezipředmětových vztahů, zřídka uváděli příklady z praxe nebo využívali životní zkušenosti žáků. Pochopení učiva ověřovali, v závěru části sledovaných hodin však nezůstával čas na shrnutí učiva a zhodnocení výukových cílů. Rozvíjení schopností spojených se sebehodnocením a sebekontrolou rovněž nevyužívali.

Výuka probíhala v prostředí, které se vyznačovalo příznivými interakčními vztahy, což v části hodin zvláště v nižších ročnících podporovalo zájem a kladný vztah k výuce. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla. Projevy nekázně se objevovaly pouze ojediněle.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky anglického jazyka jako průměrnou.

Matematika

Vzdělávání probíhalo v předepsané časové dotaci podle platných učebních osnov. Korespondovalo s předloženými časovými i tematickými plány, zpracovanými tak, aby byla zajištěna návaznost obsahu jednotlivých učebních témat. Ve sledovaných hodinách byly vzdělávací cíle přiměřené možnostem žáků. Za příznivý faktor lze považovat vyčlenění částí hodin ve třídě s rozšířeným vyučováním jazyků, při kterých se třídy dělí na menší skupiny střídavě s výukou českého jazyka. Všechny sledované hodiny byly odučeny vyučujícími s odbornou i pedagogickou způsobilostí.

Učivo navazovalo na dříve osvojené vědomosti a dovednosti, cíleně byla rozvíjena schopnost žáků aplikovat je při řešení úloh. Pro výuku je používána ucelená řada učebnic, což pozitivně ovlivňuje její kontinuitu. Vyučování probíhalo v kmenových třídách se standardním vybavením a průměrnou estetickou úrovní.

Výuka byla vedena věcně a odborně správně. Vyučující používali rozmanité vyučovací metody, sledovali výsledky učení, při řešení úkolů poskytovali žákům pomoc, uplatňovali převážně průběžnou motivaci. Vhodně využívali učebnice, matematické tabulky i další zdroje učebních informací. Didaktická technika použita nebyla. Postupy podporující pochopení a procvičení zaměřovali na zvládnutí učiva všemi žáky, v části sledovaných hodin vhodně zařazovali diferencované skupinové i individuální činnosti žáků. Vyučovací čas účelně využívali pro upevňování a ověřování získaných vědomostí i průběžné hodnocení a analýzu zjištěných chyb.

Při motivačním působení na žáky kladli důraz především na možnosti aplikovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení praktických situací. Poskytovali žákům pomoc a bezprostřední kontrolou také účinnou zpětnou vazbu. Pouze ojediněle rozvíjeli schopnosti sebehodnocení a sebekontroly, většinou rovněž chybělo závěrečné zhodnocení výkonu žáků a průběhu vyučování.

Opakování mělo návaznost na probírané učivo, objektivní a zdůvodněné slovní i numerické hodnocení zaměřovali vyučující na ocenění snahy a pokroku. Stupeň osvojení učiva je pravidelně ověřován kontrolními písemnými pracemi. Při organizaci hodin nebyly vzhledem k věkovým zvláštěnostem žáků vždy plně respektovány psychohygienické zásady.

Výuka probíhala v klidné atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidel a vzájemné toleranci. Přiměřeně byly rozvíjeny komunikativní schopnosti žáků, verbální i neverbální komunikace učitelů tento proces pozitivně ovlivňovala. Žáci projevovali k výuce kladný vztah, k práci přistupovali zodpovědně, se snahou dobře plnit stanovené úkoly.

Kvalita výuky v matematice je hodnocena jako velmi dobrá.

Přírodopis

Všechny sledované hodiny realizovali učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Časová

dotace sledovaného předmětů byla v souladu s učebními plány. Výuka probíhala podle ekologicky zaměřených osnov schváleného učebního dokumentu i tematických a časových plánů.

Vyučování ve většině sledovaných hodin se uskutečňovalo ve standardně vybavené odborné učebně s televizorem, videem a další didaktickou technikou. Vybavení školy názornými pomůckami, přírodninami a ostatním materiálem i odbornou literaturou je dostačující. Žáci mají k dispozici pouze starší, opotřebované a málo vyhovující učebnice.

Perspektivní příprava na vyučování měla velmi dobrou úroveň, bezprostřední příprava a organizace vyučovacích hodin byly zaměřeny převážně na osvojování encyklopedických znalostí.

Vyučující řídili práci jasnými a srozumitelnými pokyny, učivo interpretovali věcně správně. Většinu vyučovacích hodin vedli transmisivním způsobem, s dominantní rolí učitele a převahou frontálních metod. Jen ojediněle využívali skupinovou činnost s podporou tvořivé aktivity, vedli žáky k práci s informacemi a k aplikaci získaných poznatků. Ve většině sledovaných hodin, někdy s menší efektivitou, využívali názorné pomůcky, přírodniny a ojediněle i další zdroje učebních informací. Z didaktické techniky používali pouze výjimečně zpětný projektor. Použitý učební styl neumožňoval zařazování kooperativních činností, uplatnění samostatného aktivního učení a řešení problémů.

Výběr, sled a množství sdělovaných informací odpovídal věku a schopnostem žáků, kteří prokazovali pamětné znalosti a dobrou úroveň vědomostí a dovedností rutinního charakteru. Relaxační prvky nebyly do výuky zařazovány. Užité vyučovací formy a metody nepodporovaly vždy rozvíjení schopnosti sebehodnocení a sebereflexe žáků.

Ve většině vyučovacích hodin chyběl časový prostor pro procvičování a upevňování učiva, vstupní motivaci i závěrečné zhodnocení výkonu žáků a průběhu vyučování. Vyučující nejčastěji žáky motivovali aktualizací učiva, využitím zkušeností a praxe.

Výuka probíhala převážně v podmínkách příznivých komunikačních vztahů a dohodnutých pravidel chování, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. V ojedinělých případech se objevily projevy nežádoucího chování většinou v závislosti na použitém vyučovacím stylu.

Úroveň výuky přírodopisu je celkově hodnocena jako průměrná.

Hudební výchova

Výuku na prvním i druhém stupni školy zajišťují plně kvalifikované pedagogické pracovnice. Hodinová dotace učiva i náplň hospitovaných vyučovacích hodin odpovídaly požadavkům vzdělávacího programu Základní škola. Dlouhodobá i bezprostřední příprava vyučujících byla promyšlená a svědomitá.

Hospitované hodiny probíhaly až na jedinou výjimkou ve dvou speciálně zařízených učebnách (pro první a druhý stupeň) vybavených hudebními nástroji, audiotechnikou, orffovskými nástroji, obrazovými materiály a dalšími učebními pomůckami, které byly ve většině hodin efektivně využívány. Jedna hodina na prvním stupni proběhla v kmenové učebně s pianem, s menší možností využití dalších pomůcek. Ve všech ročnících měli žáci k dispozici vhodné volené učebnice.

Sledované vyučovací hodiny měly jasnou strukturu odpovídající věku a schopnostem žáků a vyznačovaly se respektováním didaktických zásad, věcnou a odbornou správností a v převážné většině odpovídající variabilitou vyučovacích metod. Učitelky zařazovaly dechová, rytmická, artikulační i hlasová cvičení, funkčně střídaly výuku a procvičování hudební teorie se sólovým i sborovým zpěvem, popř. hrou na hudební nástroj nebo poslechem.

V řízených rozhovorech, hudebních hádankách a sluchových cvičeních rozvíjely aktivní myšlení žáků. V menší části hodin vedlo velké množství naplánovaných činností k časové tísní a menší možnosti procvičení nového učiva. Relaxační prvky byly zařazovány častěji v nižších ročnících prvního stupně. Vysoce profesionální úroveň měla zejména výuka ve třídě prvního ročníku, ve které jsou soustředěni žáci se speciálními potřebami.

Učitelky efektivně využívaly vstupní i průběžnou motivaci, účelně spojovaly vzdělávací a výchovnou složku výuky. V průběhu hodin žáky soustavně povzbuzovaly pozitivně zaměřeným hodnocením se zřetelným respektováním individuálních dispozic. Schopnost sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků rozvíjely v menší míře.

V navštívených hodinách žáci respektovali přirozenou autoritu vyučujících, které svým kultivovaným vyjadřováním a vstřícným přístupem navodily klidnou pracovní atmosféru. Vzájemná komunikace byla otevřená, žáci projevovali o výuku živý zájem. Kooperativní činnosti (vícehlasý zpěv, společná pohybová cvičení, skupinová hra na nástroj, doplnění zpěvu orffovskými nástroji apod.) byly zařazovány ve většině hodin.

Průběh výuky hudební výchovy je Českou školní inspekcí hodnocen jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky, personální podmínky i interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Materiální, psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace i hodnocení mají průměrnou úroveň.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech celkově jako průměrnou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny pro období 2000 - 2004. Vycházejí z analýzy plnění předcházející koncepce, stávajících podmínek i prostředků dalšího rozvoje. Na koncepci navazuje roční plán práce školy s dlouhodobými, střednědobými a krátkodobými úkoly.

Prioritami jsou další zlepšování materiálně technických podmínek, zvyšování podílu výuky učené s odbornou i pedagogickou způsobilostí, realizace moderních a efektivních metod a forem ve výchovně vzdělávacím procesu a respektování dětské osobnosti.

Stanovené priority jsou dále rozpracovány v ročním plánu práce školy. Při jeho tvorbě byla využita analýza minulého školního roku i připomínky poradních orgánů ředitele školy a jednotlivých pracovníků.

Dílčí úkoly, které vyplývají z analýzy předcházejícího období sou formulovány na poradách rozšířeného vedení školy a jsou zakotveny v měsíčních plánech se stanovením časových termínů a adresnými odpovědnostmi. Součástí celkového plánování je dále plán kontroly organizace výchovně vzdělávacího procesu a celého provozu školy, plán vzdělávání pedagogických pracovníků, plán výchovného poradenství, minimální preventivní program a plán spolupráce s dalšími partnery. Plán hospitační činnosti je zpracováván vždy na základě vzdělávacích výsledků školy, které jsou projednávány na čtvrtletních pedagogických radách. Hospitační činnost vedení školy nebyla doložena zápisy v třídních knihách. Plány práce metodických sdružení a předmětových komisí nebyly předloženy.

Výchovně vzdělávací činnost probíhá podle schváleného učebního dokumentu, v devátém ročníku dobíhá rozšířené vyučování cizích jazyků.

Další aktivity navazující na výchovně vzdělávací činnost jsou zajištěny prostřednictvím školního klubu a školní družiny.

Vyučující při výuce postupují podle tematických a časových plánů pro jednotlivé předměty. Pro všechny žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvořeny individuální vzdělávací programy.

Koncepční záměry školy jsou z hlediska dlouhodobého rozvoje stanoveny a postupně v převážné většině realizovány ve vzájemné spolupráci všech pracovníků a partnerů školy.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy jako velmi dobré.

Organizování

Vnitřní organizační normy (organizační řád, řád školy, organizační struktura) reflektují reálné potřeby školy, vymezují povinnosti, osobní zodpovědnost i práva zaměstnanců a zároveň formulují kompetence vedoucích pracovníků. Jasně stanovená pravidla umožňují koordinaci všech jejích částí a zároveň účinné řízení školy jako celku.

Základními organizačními nástroji jsou porady vedení, jednání pedagogické rady, metodických sdružení a předmětových komisí. Jejich činnost je písemně doložena.

Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu s menšími administrativními nedostatky. Některé zápisy v třídních knihách se omezují pouze na prostředky výuky a nespecifikují cíle stanovené zvoleným vzdělávacím programem. Důvěrné informace o zaměstnancích a žácích jsou odpovídajícím způsobem zajištěny před zneužitím.

Všichni pracovníci mají potřebný přístup k informacím. Pracovně-organizační a právní informace jsou k dispozici na panelech umístěných ve sborovně. Hlavní přenos informací je realizován vedoucími pracovníky na jednáních poradních orgánů i osobním kontaktem s vedením školy.

Informace žákům zprostředkovávají třídní učitelé, k předávání zpráv všeobecného charakteru slouží školní rozhlas (pochvaly, výsledky soutěží a jiná sdělení). Nedílnou součástí vnitřního informačního systému je i žakovský časopis HOP DO. Členové redakčního týmu oslovují své spolužáky prostřednictvím speciální nástěnky, sdělují jim zajímavosti ze své práce a snaží se získat co největší počet spolužáků pro spolupráci. Případní zájemci mohou zábavné příspěvky nebo náměty do dalších čísel časopisu vkládat do speciální schránky určené k těmto účelům. Schránku důvěry žáci využívají ke sdělení svých názorů, přání, podnětů i k vyřešení svých problémů.

Ve vztahu k zákonným zástupcům vedení školy i všichni pracovníci usilují o maximální otevřenost. Nezbytné informace učitelé poskytují včas a v potřebném rozsahu. Případné náměty i připomínky ze strany rodičovské veřejnosti vedení školy akceptuje. Průběžné výsledky jsou sdělovány pomocí deníčků a žakovských knížek. K závěru každého klasifikačního období se konají třídní schůzky nebo konzultační hodiny. Z vyhodnocení dotazníků pro rodiče je patrná spokojenost rodičů s informačním systémem školy.

Na veřejnosti se škola prezentuje celou řadou zajímavých akcí, jako jsou vystoupení pěveckých souborů na různých společenských akcích, zpívání pod vánočním stromem, tradiční organizace školní akademie a cyklistického závodu Tour de Židy, návštěvy blízkého Domova důchodců, účast na celorepublikových výtvarných výstavách i v pěveckých, recitačních, výtvarných a sportovních soutěžích.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce se dvěma mateřskými školami, spádovými neúplnými školami, pedagogicko psychologickou poradnou, orgány státní správy a samosprávy a dalšími partnery.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 poskytuje dostatek informací, slouží jako zdroj sebehodnocení a byla zaslána příslušným adresátům. V části věnované pedagogickým pracovníkům neobsahuje údaje o jejich kvalifikaci, praxi a způsobilosti.

Rozhodnutí ředitele školy jsou vydávána včas v souladu s platnými právními předpisy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu má jasně stanovená pravidla odpovídající velikosti školy a umožňující řediteli účinné řízení.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu a funkčnost organizování jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel při vedení a motivování pracovníků vychází z loga Škola v pohodě, opírá se o vytvořené priority, jako jsou osobní příklad členů vedení v pracovním nasazení a dlouhodobě formovaný systém kvalitních mezilidských vztahů. Prosazuje demokratický způsob řízení a zároveň vytváří vhodné podmínky pro uplatnění iniciativy pracovníků. Operativní řízení navazuje na úkoly stanovené v koncepci, plánu práce a je částečně propojeno s kontrolou jednotlivých činností. Jako celek je lze považovat za pružné a dobře fungující.

Ředitel využívá odborných schopností a jedinečných dovedností pracovníků zvláště v bohaté prezentaci školy na veřejnosti, při přípravě žáků na různé soutěže, v plnění speciálních projektů apod. Další vzdělávání zaměstnanců je vedením školy podporováno. V zájmu zkvalitnění jazykové výuky tři vyučující navštěvují kurz anglického jazyka vedený rodilým mluvčím a další tři se zúčastňují nejpokročilejšího uživatelského kurzu práce s výpočetní technikou. Dle finančních možností učitelé navštěvují vzdělávací akce pořádané třebíčskou pobočkou pedagogického centra v Jihlavě. Zkušenosti pedagogové pomáhají začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím, další metodickou pomoc poskytuje vedení školy. V některých případech se jevila jako málo účinná.

Motivování pracovníků spočívá především v zabezpečení klidného prostředí a ve finančním ohodnocení. Základem hmotného stimulování pedagogů jsou kritéria osobního hodnocení, s kterými byli všichni pracovníci seznámeni. Při stanovení výše osobního hodnocení ředitel zohledňuje kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, iniciativní přístup při plnění různých aktivit, činnost předsedů předmětových komisí, přípravu žáků na soutěže případně jejich organizaci, další vzdělávání apod. Mimořádné odměny jsou vypláceny na základě finančních možností za kvalitně splněný, jednorázový a časově terminovaný úkol nad rámec pracovních povinností. Výši nadtarifních složek platů stanovuje ředitel jedenkrát ročně.

Sebehodnocení školy je realizováno množstvím vnitřních i vnějších evaluačních nástrojů, jako jsou srovnávací prověrky, účast a výsledky žáků v soutěžích, prezentace školy na veřejnosti, rozbor úspěšnosti přijímacího řízení na střední školy apod. Vyhodnocení těchto nástrojů a jejich odraz ve výchovně vzdělávacím procesu nemá dosud plně systémový charakter.

Vedení a hodnocení pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vychází z přehledně zpracované organizační struktury školy a navazuje především na střednědobé plánování. Kompetence v oblasti kontrolní činnosti delegoval ředitel školy na tři zástupce ředitele, na vedoucí školní družiny a školního klubu, dílčí pravomoci zejména v oblasti provozu a hospodaření školy náležejí příslušným provozním pracovníkům.

Kompetence jednotlivých zaměstnanců jsou specifikovány v individuálních náplních práce.

Kontrolní činnost probíhá podle rámcového plánu a jeho rozpracování v ročním plánu práce (hlavní úkoly ve školním roce 2001/2002). Konkrétní úkoly v oblasti kontroly projednává rozšířené vedení školy na měsíčních poradách. Zápisy z porad dokladují zadávání úkolů jednotlivým vedoucím pracovníkům, v menší míře skutečné provádění konkrétních aktivit a analýzu zjištěných skutečností. Zápisy z pedagogických rad se týkají většinou organizačních a provozních záležitostí, prospěchu a chování žáků, vlastní kontrole průběhu výchovně vzdělávacího procesu je věnováno méně pozornosti.

Kontrola práce předmětových komisí probíhá vzhledem k absenci plánů a analýzy jejich činnosti výrazně operativně a je zaměřena především na výsledky, nikoliv na průběh činnosti. Hospitace ředitele a jeho zástupců ve výchovně vzdělávacím procesu jsou vzhledem k velikosti školy málo početné, nepostihují podstatnou část výuky ani většinu pedagogických pracovníků a jejich výsledky, přestože jsou s pracovníky projednávány a opatření k odstranění nedostatků přijímána, jsou jen dílčím obrazem kvality výchovně vzdělávacího procesu. Účinným nástrojem kontroly, zaměřeným opět na výsledky výuky, jsou srovnávací prověrky v jednotlivých ročnících, které jsou podrobně analyzovány a z jejichž výsledků jsou vyvozovány prokazatelné závěry pro konkrétní výuku. Kontrola pedagogické dokumentace je prováděna, vzhledem ke zjištěným administrativním nedostatkům ne vždy zcela důsledně.

Kontrolu provozu a hospodaření školy provádějí pověřeni pracovníci pravidelně.

Škola využívá množství vnitřních a vnějších evaluačních nástrojů. Kromě výše uvedených srovnávacích prověrek jsou to ankety, rozhovory výchovných poradců se žáky a rodiči, výsledky žáků v soutěžích a olympiádách, sledování úspěšnosti žáků při přijímacím řízení a při studiu na středních školách. Využití zjištěných skutečností pro zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu nemá dosud plně systémový charakter.

Česká školní inspekce hodnotí systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jako průměrné.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na základě zjištěných skutečností hodnotí Česká školní inspekce podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Základní škola je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Hospodáří v rámci svého rozpočtu s finančními prostředky přidělenými zřizovatelem. Tím je Městský úřad Třebíč, který přiděluje investiční a neinvestiční prostředky na provoz školy. Školský úřad Třebíč v roce 2000 a Okresní úřad Třebíč – referát školství v roce 2001 poskytovaly škole finanční prostředky na platy, náhrady platů a ostatní náklady vyplývající s pracovněprávními vztahů, výdaje na učební pomůcky, učebnice, školní potřeby a ostatní ve smyslu zákona a právních norem. Základní škola provozuje hospodářskou činnost v oboru pohostinství. Účetně je hospodářská činnost vedena odděleně jak ukládá právní předpis.

Kontrola využívání neinvestičních rozpočtových prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu se zaměřila na rok 2000 a 2001.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Tvorba a čerpání FKSP

Prostředky fondu jsou ukládány na samostatně vedeném účtu u Komerční banky. Tvorba fondu ve výši 2% vyplacených mezd v obou kontrolovaných letech byla dodržena. Pro tvorbu a použití FKSP byly zpracovány zásady s platností pro oba kontrolované roky. Prostředky FKSP byly školou použity v souladu s vyhláškou.

Hospodaření s fondem v letech 2000 a 2001 bylo v souladu s právními normami.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V roce 2000 nebyly škole přiděleny účelově vázané finanční prostředky.

V rozpočtovém roce 2001 byly jako účelové vedeny finanční prostředky na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Finanční prostředky stanovené Okresní úřad- referát školství poměrem 50,-- Kč na žáka byly v druhém pololetí roku posíleny. Celkově obdržela škola 69.500,-- Kč vedených odděleně na analytickém účtu. Byly zkontrolovány faktury, cestovní příkazy a pokladní doklady z hlediska formální správnosti a účetních náležitostí. Nebyly zjištěny žádné nedostatky. Částka byla plně vyčerpána k určenému účelu.

Účelové prostředky přidělené ze státního rozpočtu v roce 2001 byly použity na účel k němuž byly určeny.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

Základní škola vypracovala za rok 2000/2001 výroční zprávu, jejíž součástí je Zpráva o hospodaření školy za rok 2000, která obsahuje veškeré náležitosti dané právními normami. Ve sledovaném období vznikl kladný hospodářský výsledek.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům.

Hospodaření s rozpočtovými prostředky stanovenými na ostatní neinvestiční výdaje je v souladu s obecně platnými právními normami. Finanční prostředky přidělené základní škole ze státního rozpočtu ve sledovaných oblastech v letech 2000 a 2001 byly využity efektivně a v souladu s účelem pro který byly poskytnuty.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství, prevence sociálně patologických jevů

Práce ve sledovaných oblastech je ve škole rozdělena mezi výchovnou poradkyni zajišťující péči o žáky se speciálními potřebami a výchovného poradce v problematice volby povolání, který je zároveň školním metodikem prevence sociálně patologických jevů. Oba výchovní poradci zpracovali funkční plány činnosti a minimální preventivní program v souladu s platnými

předpisy a metodickými pokyny MŠMT ČR.

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v případě šestnácti žáků se závažnějšími poruchami učení podle individuálních učebních plánů. Ve specializované třídě prvního ročníku jsou učitelkou zaměřenou na speciální pedagogiku vyučováni žáci vyžadující v prvním roce školní docházky zvláštní péči a individuální přístup. Ve škole pracuje třikrát v týdnu kroužek zaměřený na nápravu poruch učení a jedenkrát v týdnu logopedický kroužek. Pozitivem je pravidelná spolupráce s mateřskou školou, romským centrem, kontakt výchovné poradkyně a třídních učitelů s rodiči žáků.

Problematika volby povolání je ve školním roce 2001/2002 začleněna do výuky předmětu občanská výchova v osmém ročníku jako výchova k volbě povolání. Výuka je zaměřena především na proces sebepoznávání, zjišťování osobnostních předpokladů pro zvolené povolání, rozšíření poznatků o světě práce a rozvíjení schopnosti orientovat se v důležitých profesních informacích. Výchovný poradce dále zajišťuje zprostředkování aktuálních informací žákům a jejich zákonným zástupcům (předávání propagačních materiálů, aktualizace školní nástěnky, schůzky rodičů se zástupci středních škol, účast žáků na veletrhu vzdělání DIDACTA, besedy s pracovníky úřadu práce apod.). Výchovný poradce rovněž provádí poradenskou činnost při vyplňování přihlášek a v závěru školního roku vyhodnocuje přijetí vycházejících žáků na střední školy.

Prevence sociálně patologických jevů vychází z podrobného minimálního preventivního programu rozpracovaného *Prevence* do různých oblastí činnosti školy a zahrnujícího celou škálu rozmanitých aktivit. Škola se zaměřuje především na primární prevenci, zvláště na vytváření pozitivního klimatu, prosazování zdravého životního stylu a výchově k postojům odmítajícím sociálně patologické jevy. Důraz je kladen na smysluplné využití volného času, což žákům umožňuje zejména pestrá nabídka aktivit školního klubu (kroužky, hry, soutěže apod.). V oblasti sekundární prevence výchovný poradce usiluje o maximální informovanost všech vyučujících, což umožňuje včasné řešení výchovných a výukových problémů. Škola spolupracuje s množstvím dalších subjektů, například s pedagogicko psychologickou poradnou, centrem prevence drogových závislostí, sociálním referátem okresního úřadu, oddělením zdravotní výchovy nemocnice, policií ČR apod.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Výroční zpráva o činnosti školy 2000-2001,
- organizační řád,
- řád školy,
- Koncepce školy,
- Plán práce - hlavní úkoly ve školním roce 2001/2002,
- Plán kontrolní činnosti,
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na rok 2002,
- Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2001/2002,
- Plán práce výchovného poradce v oblasti volby povolání pro školní rok 2001/2002,
- Minimální preventivní program ZŠ Týnská ve školním roce 2001/2002,

- plány akcí na jednotlivé měsíce,
- zápisy z porady vedení,
- zápisy z jednání metodických sdružení a předmětových komisí,
- plány spolupráce s dalšími partnery,
- seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- individuální vzdělávací programy,
- inspekční hospitační záznamy,
- písemné žákovské a laboratorní práce,
- žákovské knížky,
- dotazník pro ředitele před inspekcí,
- okruhy činností pro poskytování osobního ohodnocení,
- dotazníky pro rodiče,
- Výroční zpráva o hospodaření školy,
- Účetní doklady školy,
- Vnitřní směrnice č. 8 o FKSP,
- Rozpočet čerpání FKSP za rok 2000,
- Rozpočet čerpání FKSP za rok 2001,
- Účetní doklady FKSP za rok 2000 a 2001.

ZÁVĚR

Úroveň kvality výchovně vzdělávacího procesu ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako průměrná.

Systém plánování, organizování, vedení a motivování je velmi dobře propracován a realizován. Menší účinnost byla shledána v uplatňování kontrolních mechanismů. Na základě zjištěných skutečností jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

Od předchozí inspekce došlo ke zlepšení materiálně technických podmínek školní budovy, byla provedena rekonstrukce střechy, výměna betonové podlahové vrstvy v části interiéru a v tělocvičně nevyhovující podlaha nahrazena podlahou palubovou.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Pro výkon školní inspekce byly vytvořeny potřebné podmínky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Olga Drápalová
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Hutař
Členka týmu	PhDr. Dana Musilová

V Třebíči dne 21. ledna 2002

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. ledna 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Petr Kotačka

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-02-05	028/02
OÚ – referát školství	2002-02-05	026/02
Zřizovatel	2002-02-05	027/02

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.